

FİİLİMSİLER / EYLEMSİLER

1- Aşağıda fiilimsilere ait bazı bilgiler verilmiştir. Bunlardan doğru olanlara tik koyunuz.

1. Fiil kök ve gövdelerine gelirler. ☐
2. Fiilimsiler, ek fiil aldıklarında cümlemin yüklemi olurlar. ☐
3. Fiiller gibi kip ve kişi eki alılar. ☐
4. Tüm fiilimsi ekleri yapım ekleridir. ☐
5. Fiiller gibi olumsuzluk eki almazlar. ☐
7. Bazı fiilimsi eki alan sözcükler fiilimsi özelliğini kaybedip kalıcı isim olur. ☐
8. Cümlemin tüm ögesi olarak görev alabilirler. ☐
9. Fiilimsiler sayesinde uzun cümleler kurarız. ☐
10. Fiil çekim eklerini alırlar. ☐
11. Bazı fiilimsi eki ile zaman ekleri benzerlik göstermektedir. ☐
12. Fiilimsiler cümlede isim, sıfat ve zarf görevinde kullanılır. ☐

2- Altı çizili sözcüklerin çekimli fiil veya fiilimsi olma durumlarını yandaki alana işaretleyin.

		Çekimli Fiil	Fiilimsi
1.	Annem akşam <u>gelecek</u> misafirler için börek yaptı.	☐	☐
2.	Konuyu bana da anlatınca ona hak <u>verdim</u> .	☐	☐
3.	<u>Söylediklerimden</u> dolayı bana epeydir küstü.	☐	☐
4.	Hafta sonu tüm aile kiraz <u>toplamaya</u> gittik.	☐	☐
5.	Çocuklar tatilin bitmesini hiç <u>istemiyordu</u> .	☐	☐
6.	Adam başını duvara <u>çarpınca</u> bayıldı.	☐	☐
7.	Epeyce <u>yaşlanmıştı</u> son gördüğümde Ahmet.	☐	☐
8.	Patron, işlerini bitirmeden eve <u>gidemezsin</u> , dedi.	☐	☐
9.	Bu virüs daha önce <u>görülmemiş</u> bir yapıya sahip.	☐	☐
10.	Kardeşim <u>çalışır</u> vaziyetteki makineyi bozmuş.	☐	☐

3- Aşağıdaki cümlelerde geçen fiilimsileri bulup örnekte olduğu yandaki boşluğa yazınız. Ardından fiilimsinin türüne de kısaltarak son sütuna yazınız.

CÜMLELER	FİİLİMSİ	TÜRÜ
1. Okulların eylülün ilk haftası açılması planlanıyor.	açılması	İ.F
2. Yolunuz Adana'dan geçerse kebab yemeden ayrılmayın.		
3. Öğretmenliğe başlayalı neredeyse yirmi yıl oldu.		
4. Henüz yolun başındayız, daha yapacak çok iş var.		
5. Bu hafta tüm bölgelerde yağış olması bekleniyor.		
6. Bu devirde halden anlayan pek bulunmuyor.		
7. Hava kararmak üzere, artık evdekiler merak ederler.		
8. Olayı öğrendiğimde iş işten çoktan geçmişti maalesef.		
9. Bir karınca ortalama kırk beş ile altmış gün yaşarmış.		
10. Herkes uykudayken dinlediği sesli müzikle tepki aldı.		
11. Son olarak bu konudaki düşünceniz nedir acaba?		
12. Adam koşar adımlarla yanımıza geldi ve dosyayı uzattı.		
13. Biz giderken yollar boştu, bir saatte nasıl doldu?		
14. Benim görevim konuyu bir daha anlatmaktı.		
15. Hafta sonu eski arkadaşlarla toplanıp piknik yaptık.		
16. Biz kimseyi yolda bırakmadık, herkes işi bitince indi.		
17. Son davranışıyla kendini acınası bir hake soktu.		
18. Onu en son tanınmaz bir halde gördüm, çok üzüldüm.		
19. Son günlerde vaka oranı arttıkça önlemler de arttırıldı.		
20. Ablam eve gelir gelmez hemen odasına kapandı.		
21. Öyle şaşılacak bir yer ki burası aklım bir türlü almıyor.		

4-Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin görevlerini örnekteki eşleştiriniz.

1. Soğuk havada yediği dondurma bademciklerini şişirmiş.
2. Farkına varmadan arkadaşın kalbini kırdık.
3. Belediye depremde zarar görmüş evlerin tümünü yıktı.
4. Artık sonu gelmişti bu habersizce gitmelerin.
5. Çocukların ufacık bir gülüşü dünyalara bedeldir.
6. Yol boyunca hiç ara vermeden kitap okudum.

5

İsim-Fiil

Sıfat-Fiil

Zarf-Fiil

Çekimli Fiil

Kalıcı İsim

İsim Soylu Sözcük

1. Uzun süredir tanıdık bir yüze rastlamadım.
2. Bugün erken uyanmış, kahvaltıyı hazırlamıştı
3. Babam karne hediyesi olarak bana uçurtma almış.
4. Çalışmaya biraz ara veriyoruz, daha sonra devam ederiz.
5. Son günlerde çok fazla alınan davranıyorsun.
6. İşi bitirdiğinde bize haber verir misin?

İsim-Fiil

Sıfat-Fiil

Zarf-Fiil

Çekimli Fiil

Kalıcı İsim

İsim Soylu Sözcük

1. Konuyla ilgili tartışmalara bakan son noktayı koydu.
2. Çocuk annesinin görür görmez boynuna sarıldı.
3. İşteyken telefonlara cevap veremiyorum.
4. Dünden beri seni aramadığım yer kalmadı.
5. Bir saat içinde ödevini bitirmesi gerekiyordu.
6. Yolda arkadaşına yakalandık, o yüzden geciktim

İsim-Fiil

Sıfat-Fiil

Zarf-Fiil

Çekimli Fiil

Kalıcı İsim

İsim Soylu Sözcük

1. İnsan geçmişe takılırsa bir karış bile yol alamaz.
2. İrmak kenarına çeşme yapılmaz, der atalarımız.
3. Bu ara işlerim yoğun, bir süre futbol oynamayacağım.
4. Biz bu işi güle oynaya hallederiz, sen merak etme.
5. Yeni müdürümüz, tanışmak için herkesi odasına çağırdı.
6. Akşam maça gelecekler gruba mutlaka mesaj atsin.

İsim-Fiil

Sıfat-Fiil

Zarf-Fiil

Çekimli Fiil

Kalıcı İsim

İsim Soylu Sözcük

5- Aşağıdaki cümlelerdeki kalıcı isimleri bulup yandaki boşluğa yazınız.

1	Yakup Kadri cumhuriyet döneminin önemli yazarlarından biridir.	yazar
2	Ülkemizin kıta sahanlığı görüşü eninde sonunda kabul görecektir.	
3	Türk edebiyatında ilk deneme türü gazete ile ortaya çıkmıştır.	
4	Geçmişi hatırlamayanlar, onu bir kez daha yaşamak zorunda kalırlar.	
5	Babam yemekte dolma, ben ise taze fasulyeyi tercih ettim.	
6	Jüri üyeleri bitiş noktasını ilk geçen konusunda kararsız kaldı.	
7	Artık dönerimiz tüm dünyaca sevilerek yenmektedir.	
8	Doktorlar bir süre kızartmadan uzak durmamı söylediler.	
9	Bu hafta işlediğimiz tamlamalar konusunu tam anlamadım.	
10	Kar yağışı iki gün boyunca aralıklarla devam etti.	
11	Tostun yanında sıkma portakal çok güzel gidiyor.	
12	Kış uzun sürünce ilerleyen günlerde yakacak sıkıntısı olacak.	

Kalıcı İsim: Fiilimsi eki almasına rağmen fiilimsi özelliğini kaybedip bir varlığın ismi olan sözcüklere kalıcı isim denir. Kalıcı isimler "isim ve sıfat-fiil" ekini alan sözcüklerde görülür. Zarf-fiiller kalıcı isim olmazlar.

6- Aşağıdaki yarım bırakılan atasözlerini uygun olacak şekilde tamamlayınız. Daha sonra da kullandığınız ekin hangi türde fiilimsi olduğunu yandaki boşluğa yazınız.

Denize düşen yılanı sarılır.	S.F	Bir göz ağlarken öbür göz gülemez.	
Gün doğmadan neler doğar.		Harman dövmek keçinin işi değil.	
Almadan vermek Allah'a mahsustur.		Üzüm üzüme baka baka kararır.	
Araba devrilince yol gösteren çok olur.		Bin ölçüp bir biçmeli.	
Arı bal alacak çiçeği iyi bilir.		Bir vurmakla ağaç devrilmez.	

7- Türkçe öğretmeni, 8/A sınıfından tahtaya yazdığı fiilimsi türlerine ait cümle kurmalarını istemiştir. Buna göre, öğrencilerin kurduğu cümlelerin numarasını öğretmenin istediği sütuna yazıp eşleştirelim.

Öğrencilerin örnekleri

1. İnsanların, senin hakkında ne düşündüklerini önemsemeyerek, ömrünü uzatabilirsin.
2. Güzeli güzel yapan edeptir, edep ise güzeli sevmeye sebep olur.
3. Engelsiz bir yol bulursanız, muhtemelen hiçbir yere gitmez.
4. Akıl, doldurulacak bir gemi değil, yakılacak bir ateştir.
5. Gömleğin ilk düğmesi yanlış iliklenince, diğerleri de yanlış gider
6. İnsanlar seninle konuşmayı bıraktığında, arkandan konuşmaya başlarlar
7. Hayat geç kalanları affetmez.
8. Şikayet ettiğiniz yaşa, belki de başkasının hayalidir.

Öğretmenin istekleri

İki isim-fiil, bir zarf-fiil

Sadece sıfat -fiil

Fiilimsi yoktur

Bir sıfat-fiil, bir zarf-fiil

Sadece isim-fiil

Bir adlaşmış sıfat fiil, bir isim fiil

Sadece adlaşmış sıfat fiil

Aynı türden iki fiilimsi

8- Aşağıdaki metinde altı çizili fiilimsilerin türünü sözcüğün altına yazınız.

PENGÜENLERİN YAŞAMI

Antartika'da uzun kutup gecesi güneşin ufuktan yükselmesiyle biter ve altı ay sürecek gündüz başlar. Çok geçmeden smokinlerini giymiş penguen sürüleri, kısa bacakları üzerinde hoplayarak ilerlemeye başlar. Önlerinde yürümeleri gereken yüzlerce kilometre buzlu yol vardır. Ve onlar 1 adımda yalnızca 10 cm ilerleyebilir. Ama dakikada 120 adım atarlar. Yürümekten yorulunca da beyaz göğüsleri üzerine yatıp bacaklarını bir kürek gibi kullanarak kızaklar kayar gibi yol alırlar. Hedeflerine varınca bir çukur kazarlar. Çevresine taştan bir duvarcık çevirirler ve çukurun içine girerek beklemeye başlarlar. Bekledikleri güneşin kendilerine erkek ya da dişi olduklarını bildirmesidir.